

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองแบบกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ องค์กรกำหนดให้มีการกระจายอำนาจหน้าที่ไปสู่หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งพนักงานในระดับต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้องค์กรเกิดความคล่องตัวในการทำงาน แนวคิดดังกล่าวส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองรวมทั้งสามารถตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำเนินกิจการขององค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือว่าเป็นบันไดของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่รัฐบาลได้ปฏิรูประบบราชการ โดยปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้มีความเหมาะสมตามภารกิจหน้าที่เพื่อลดความซ้ำซ้อน และให้เกิดเอกภาพคล่องตัวในการบริหารจัดการ โดยได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ส่งผลให้มีการจัดตั้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขึ้น โดยมีภารกิจหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองท้องถิ่น มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล สร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารจัดการที่ดีตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและมีการบูรณาการ (ชวงส์ ฉายะบุตร. 2549 : 5)

การแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้โครงสร้างการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะด้านการให้บริการจะรวมตัวอยู่ที่สำนักงานใหญ่ ต่อมาได้มีการรับมอบพื้นที่หลายตำบล หลายหมู่บ้านให้อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบล จึงทำให้ปริมาณประชากรมีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการเพิ่มของพื้นที่และการมีประชากรที่ค่อนข้างหนาแน่นย่อมส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการให้บริการประชาชนทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ ไม่ว่าจะเป็นในด้านกระบวนการขั้นตอนในการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสิ่งเหล่านี้ จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้บริการ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีแนวคิดที่จะนำงานทางด้านบริการหลัก ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประชาชน เช่น งานบริหารจัดการศึกษา กฎหมาย สวัสดิการและสังคม จัดเก็บรายได้ การเงินและบัญชี บริหารทั่วไป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การขออนุญาตต่าง ๆ ส่งเสริมการเกษตร อินเทอร์เน็ตตำบล งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และอื่น ๆ ขยายลงไปสู่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ให้ใกล้ชิดและถึงประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด (ชวงส์ ฉายะบุตร. 2549 : 6)

ปัจจุบันพบว่าปัญหาการให้บริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจประกอบด้วย ถนน ไฟฟ้า น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการสื่อสาร เนื่องด้วยพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียนประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรจึงมีความจำเป็นอย่างมาก องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียนควรให้บริการประชาชนในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านถนน ควรเพิ่มความโปร่งใสตั้งแต่การควบคุมงานก่อสร้างไปจนถึงการตรวจรับ การจ้างเหมา เนื่องจากเมื่อก่อสร้างเสร็จแล้วถนนเกิดการชำรุดเสียหายเร็ว การปรับปรุงซ่อมแซมถนนบางครั้งทำได้ล่าช้าโดยเฉพาะช่วงฤดูฝน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการวางระบบระบายน้ำหรืองบประมาณที่มีไม่เพียงพอ และยังต้องการให้ปรับปรุงถนนเส้นทางสายหลักหรือภายในหมู่บ้านเป็นถนนไร้ฝุ่น

ด้านไฟฟ้าแสงสว่าง ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อขยายเขต ไฟฟ้าหรือจุดแสงสว่างให้ครอบคลุมถึงจุดที่ลึบตาหรือเสี่ยงภัย และเพื่อความปลอดภัยในการซ่อมแซม

ด้านน้ำเพื่อใช้อุปโภคบริโภค น้ำประปาควรปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ใสสะอาดไม่มีกลิ่น ควรปรับปรุงท่อส่งน้ำหลัก การขยายเขตท่อน้ำ และแหล่งน้ำที่ผลิตน้ำประปาให้เพียงพอต่อปริมาณและความต้องการใช้น้ำของประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาตรวจสอบคุณภาพการผลิตน้ำประปาของหมู่บ้าน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีความความจำเป็นอย่างมาก จึงควรมีแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อให้เพียงพอต่อประชาชน และมีการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมกับประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน

ด้านการสื่อสาร ในการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับรู้องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดทำข้อมูลสื่อสารเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเข้าใจง่าย เช่น การจัดทำเสียงวิทยุตามสาย การจัดส่งหนังสือ การจัดทำประกาศ การจัดประชุม เป็นต้น

แต่เนื่องจากปัญหาความไม่เพียงพอของงบประมาณและปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และไม่มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ อาจทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำของประชาชนในตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งจะขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรเกือบตลอดทั้งปี หรือการเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้ความต้องการใช้ไฟฟ้ามามากขึ้น ทำให้การขยายเขตไฟฟ้าไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้ นอกจากนี้หากการคมนาคมเส้นทางสัญจรระหว่างหมู่บ้าน ตำบล และภายในหมู่บ้านหลายสายเกิดปัญหาชำรุดเสียหายทำให้การสัญจรไม่สะดวก

องค์การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอลำดวน จังหวัดตราด ได้ตั้งงบประมาณรายรับไว้ทั้งสิ้น 15,844,240 บาท โดยงบประมาณดังกล่าวนำมาดำเนินการเพื่อ บริการโครงสร้างพื้นฐานให้แก่ประชาชนในเขตการปกครองที่ครอบคลุมเนื้อที่ถึง 83 ตารางกิโลเมตร หรือ 51,875 ไร่ และมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,621 คน เงินงบประมาณรายได้ดังกล่าวจะนำมาตั้งเป็น รายจ่ายประจำ ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค รวมถึงครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง (งานโครงสร้างพื้นฐาน) เป็นรายจ่ายในหมวด ครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างโดยตรง เช่น การก่อสร้างถนน ก่อสร้างระบบประปา ระบบเสียดตาม สาย การขยายเขตไฟฟ้า และการจัดหาแหล่งน้ำดิบ เป็นต้น (องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน. 2555 : 8)

การดำเนินงานด้านการพัฒนาการให้บริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้แต่ยังไม่ครอบคลุม ทุกพื้นที่ นับวันการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ และการเพิ่มจำนวนประชากรในเขตพื้นที่มีแนวโน้ม จะขยายตัวสูงขึ้นเรื่อย ๆ การพัฒนาการให้บริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจถือเป็น เป้าหมายที่สำคัญของหน่วยงาน ในฐานะผู้ศึกษาซึ่งได้ศึกษาปัญหาดังกล่าว จึงทำให้ทราบถึงปัญหา ของประชาชน และเล็งเห็นว่าการพัฒนาการให้บริการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานทาง เศรษฐกิจเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน จะต้องดำเนินการและประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เรียบร้อยและเหมาะสมกับพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจ ที่จะทำการศึกษาบทบาทที่คาดหวัง บทบาทในอุดมคติและบทบาทที่เป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ ในการพัฒนาพัฒนาการให้บริการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบลตะเคียนให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวัง บทบาทที่เป็นจริง และบทบาทในอุดมคติ ในการให้บริการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล วังตะเคียน อำเภอลำดวน จังหวัดตราด
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณะด้าน โครงสร้าง พื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอลำดวน จังหวัดตราด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. คาดว่าผลการวิจัยจะเป็นการสะท้อนการให้บริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน ตั้งแต่เป็นสภาตำบลจนถึงเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน
2. คาดว่าผลการวิจัยจะเป็นฐานข้อมูลเชิงนโยบายเพื่อปรับปรุงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน ด้านการจัดการให้บริการสาธารณะ ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้เป็นไปได้โดยมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของประชาชนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตในเนื้อหาของการศึกษา

การศึกษานี้ จะมุ่งเน้นเฉพาะการจัดการให้บริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ตามกรอบพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

2. ขอบเขตในด้านพื้นที่ของการศึกษา

ศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ซึ่งครอบคลุมหมู่บ้านทั้งหมด 7 หมู่บ้าน

3. ขอบเขตในด้านประชากรของการศึกษา

ศึกษาจากประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

4. ขอบเขตในด้านช่วงเวลาของการศึกษา

การศึกษายกย่องในการให้บริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด ทำการศึกษาในช่วงเวลาดังตั้งเป็นสภาตำบลในปี พ.ศ. 2537 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2558)

นิยามศัพท์เฉพาะ

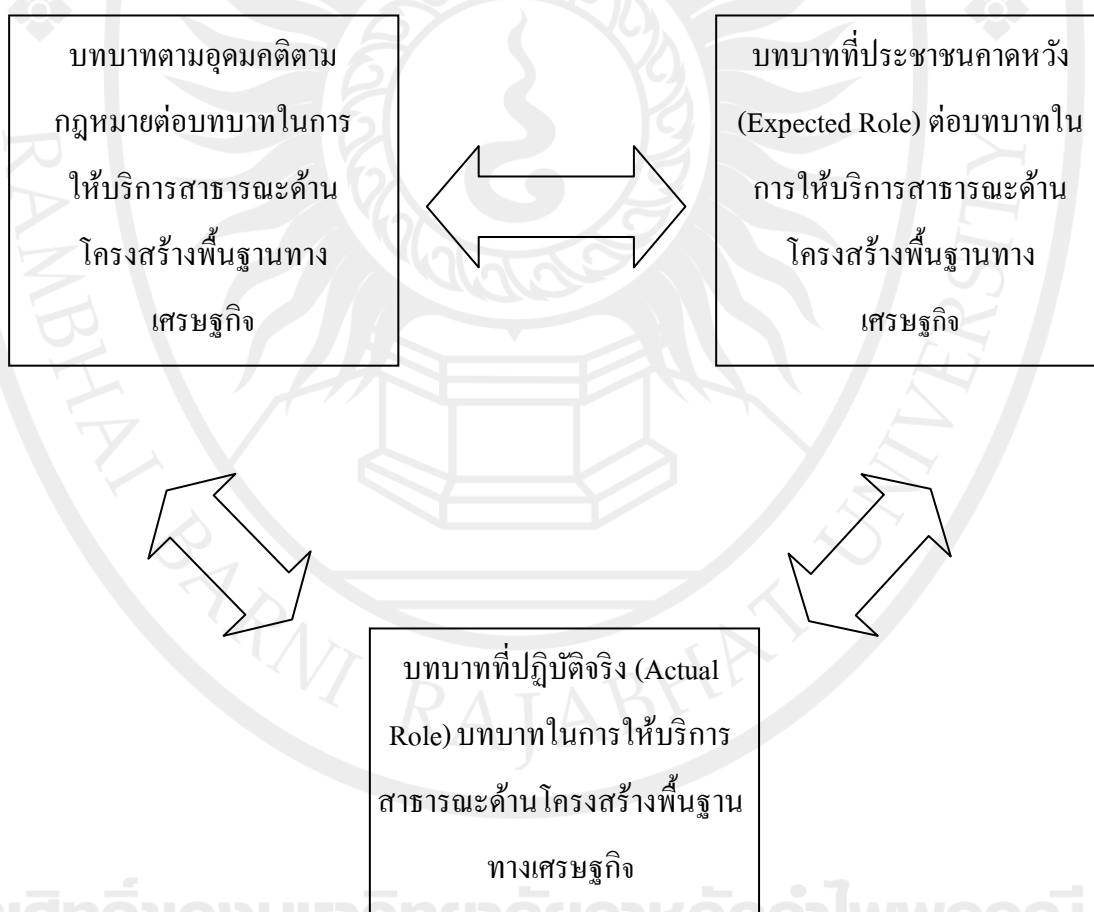
เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะกำหนดนิยามศัพท์เบื้องต้นไว้ดังนี้

บทบาท หมายถึง ความรับผิดชอบตามที่ แสดงให้เห็นว่าบุคคลดำรงตำแหน่งใด แสดงพฤติกรรมให้ตรงและเหมาะสมกับหน้าที่ ความรับผิดชอบนั้น

บทบาทในอุดมคติ หมายถึง ความคาดหวัง และความเป็นจริง ที่เป็นไปตามหลักกฎหมาย
บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง ความต้องการที่ประชาชนคาดหวังว่าจะได้รับ ประกอบด้วย
 แรงจูงใจ ผลลัพธ์ การกระทำ แรงขับใหม่ ความพึงพอใจ และการได้รับแรงจูงใจอย่างสม่ำเสมอ
บทบาทที่เป็นจริง หมายถึง ความเป็นจริงที่ประชาชนได้รับจากการให้บริการในด้านต่าง ๆ
 อาจสอดคล้องกับความคาดหวังและขัดแย้งกับความเป็นจริง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทในการให้บริการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน
 ทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
 รายละเอียดการกำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตามดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัย พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียนเกี่ยวข้องกับบทบาทในการให้บริการสาธารณะทางเศรษฐกิจ 3 รูปแบบด้วยกัน คือ บทบาทในอุดมคติตามที่มีระบุไว้ในกฎหมาย บทบาทที่คาดหวังโดยประชาชนที่มีอยู่ในตำบลวังตะเคียน และบทบาทที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียนได้ปฏิบัติจริงในการเปรียบเทียบระหว่างบทบาททั้ง 3 เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงความต้องการที่เป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาการให้บริการ โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียนในอนาคตนั้น จะเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ผลของการเปรียบเทียบก็จะปรากฏ 2 ลักษณะ ได้แก่ บทบาททั้งสองมีความสอดคล้องต้องกันแสดงว่าการทำงานการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปได้ด้วยดี แต่กรณีผลการเปรียบเทียบมีความขัดแย้งกันระหว่างบทบาท หมายความว่าจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เพื่อหาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

บทบาทในอุดมคติตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลให้อำนาจหน้าที่แก่องค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเลือกตั้ง มีหน้าที่ในการพัฒนาตำบลในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
2. อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

สมมติฐานในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยสามารถกำหนดสมมติฐาน ได้ดังนี้

1. บทบาทในอุดมคติตามหลักกฎหมายมีความสอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชนในการให้บริการสาธารณะด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

2. บทบาทในอุดมคติตามหลักกฎหมายมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ปฏิบัติในการให้บริการสาธารณะด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอบางบาล จังหวัดตราด

3. ความคาดหวังของประชาชนมีความขัดแย้งกับความเป็นจริงในการให้บริการสาธารณะด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอบางบาล จังหวัดตราด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี